

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Regiovisie Jeugdhulp Twente		
Portefeuillehouder	June Nods agendaletter (C))		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie en Beleid Sociaal	Aangeboden aan Raad	30 november 2021
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2100108634

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De Regiovisie Jeugdhulp Twente vast te stellen.
2. Het college opdracht te geven om met andere Twentse gemeenten en relevante betrokkenen te komen tot een regionale samenwerkingsagenda op basis van deze visie.

Inleiding

De ALV van de VNG heeft een resolutie aangenomen met de strekking dat alle gemeenten in 2021 in regioverband een Regiovisie Jeugdhulp moeten opstellen die wordt vastgesteld door hun raden. De letterlijke tekst van de afspraak, die is overgenomen in het kabinetsvoorstel wijziging Jeugdwet, luidt: *“Gemeenten stellen in regionaal verband een regiovisie op die door de verschillende gemeenteraden wordt vastgesteld.”* De Regiovisie is ingevoerd als tegenbeweging tegen de verregaande sturing van het rijk op de beleidsvrijheid van gemeenten.

De gemeenten in Twente hebben OZJT de opdracht gegeven om de Regiovisie op te stellen. Inmiddels zijn er allerlei gesprekken geweest waar raadsleden, cliënten, zorgaanbieders, professionals en bestuurders hun inbreng hebben gedaan. Ook zijn adviesraden, passend bij de lokale situatie, betrokken. Na diverse opiniërende gesprekken tussen de portefeuillehouders jeugd van de Twentse gemeenten heeft het Algemeen Bestuur van de GezondheidsGR op 17 november jl. ingestemd met de regiovisie en besloten tot doorgeleiding naar de colleges ten behoeve van lokale besluitvorming.

Alle input is verwerkt in de nu voorliggende Regiovisie Jeugdhulp Twente met acht leidende principes. Uw raad wordt gevraagd de Regiovisie Jeugdhulp Twente vast te stellen en ons college opdracht te geven om met andere Twentse gemeenten en relevante betrokkenen te komen tot een regionale samenwerkingsagenda op basis van deze visie. Op de site www.samen14.nl/regiovisie is belangrijke informatie te vinden. Wij bevelen aan dat u hiervan kennis neemt.

Publieksvriendelijke samenvatting

Landelijk is afgesproken dat alle gemeenten in regionaal verband een Regiovisie Jeugdhulp vaststellen. De 14 Twentse gemeenten hebben dit voor de regio Twente gedaan. In de Regiovisie Jeugdhulp Twente staat hoe aanbieders, professionals, betrokken inwoners en gemeenten in de komende jaren vanuit samenwerking jeugdhulp willen organiseren: door de sociale basis voor ondersteuning van jeugdigen en gezinnen naar een hoger plan te tillen, door normaliseren en preventie het zorgvolume te beperken en door het aan de voorkant realiseren van betere kennis en kunde de positie van de jeugdige en het gezin te versterken. Het gezamenlijk maken van afspraken draagt bij aan het oplossen van de regionale knelpunten met als uiteindelijk doel een duurzaam kwalitatief en betaalbaar stelsel. Op deze wijze kunnen we aan inwoners de hulp bieden die nodig is, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig.

Beoogd effect

De Regiovisie geeft duidelijkheid over samenwerking tussen gemeenten op het gebied van jeugdhulp. Door middel van vaststelling van de Regiovisie in de raden van de Twentse gemeenten voldoen de 14 Twentse gemeenten in regionaal verband aan VNG resolutie juni 2020 over de Norm voor opdrachtgeverschap (NvO).

Argumenten

1.1 Uitvoering van resolutie ALV van de VNG

Door de Regiovisie op te stellen en te laten vaststellen door de gemeenteraden voldoen de 14 Twentse gemeenten aan de door de gemeenten zelf aangenomen resolutie op de ALV van de VNG in juni 2020 over de Norm voor Opdrachtgeverschap. Met deze Regiovisies in het hele land, willen de gemeenten aan het Rijk laten zien dat zij goed kunnen samenwerken, waardoor gedetailleerde sturing van het Rijk op samenwerking niet nodig is.

1.2 Twente maakt gezamenlijk een nadere stap naar een meer duurzame ondersteuning voor Twentse jeugdigen en hun omgeving.

Het jeugdhulpstelsel staat in Nederland, zo ook in Twente, onder zware druk. Landelijk is de stelselverantwoordelijkheid met de toekenning van budgetten aan gemeenten (waarbij de extra middelen formeel nog incidenteel zijn) nog volop onderwerp van discussie. Het is wel zeker dat er een stevige Hervormingsagenda landelijk komt.

In Twente worden er lokaal forse inspanningen gedaan, werken we ook regionaal intensief samen en staat er inmiddels een stevige basis binnen de regio Twente en OZJT/ Samen14. De Regiovisie is een kans om een goede vervolgstap te maken in verbetering van het stelsel en nader koers te bepalen. Dit doen we door in de visie acht leidende principes te introduceren. Deze principes vormen – nadrukkelijk in samenhang met elkaar - de ruggengraat van onze visie.

In de Regiovisie Jeugdhulp Twente staat hoe aanbieders, professionals, betrokken inwoners en gemeenten in de komende jaren vanuit samenwerking jeugdhulp willen organiseren. Dat doen we door de sociale basis voor ondersteuning van jeugdigen en gezinnen naar een hoger plan te tillen. Sturing buiten en binnen het regionale zorglandschap – via normaliseren en preventie - is nodig om zorgvolume te beperken. Door aan de voorkant betere kennis en kunde over diagnose, triage en verklarende analyse te realiseren versterken we de positie van de jeugdige en gezin. Door het maken van zakelijke afspraken lossen we gezamenlijk de regionale knelpunten op. Dit draagt bij aan een duurzaam kwalitatief en betaalbaar stelsel. Op deze wijze kunnen we altijd op korte termijn de hulp bieden die nodig is, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig.

1.3 Zorgaanbieders, cliënten en adviesraden zijn intensief betrokken

De regiovisie moet in samenspraak worden opgesteld met betrokkenen is afgesproken in de NvO. Meerdere regionale sessies hebben plaatsgevonden en een vragenlijst is verspreid. De regionale zorgaanbieders hebben hun eigen traject gelopen rondom de Regiovisie en zijn intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van deze definitieve versie. Op www.samen14.nl/regiovisie vindt u alle verslagen en presentaties.

Lokaal is het gesprek met de raad gevoerd tijdens de dialoogweek in september 2021: de sessie ondersteuningslandschap jeugd op 14 september 2021 stond in het teken van het gesprek tussen zorgaanbieders, ervaringsdeskundigen, raadsleden en andere partijen over de complexe vraagstukken in het jeugdhulpdomein. Daarnaast heeft er op 27 september 2021 een technische sessie regiovisie jeugdhulp plaatsgevonden. Ook is tijdens de bespreking van het rekenkameronderzoek jeugdhulp door uw raad aangegeven welke thema's van belang zijn voor het doorontwikkelen van het jeugdhulp landschap. Het college onderschrijft deze thema's en heeft de lokale input uit deze besprekingen meegegeven voor het opstellen van de regiovisie. In de schriftelijke reactie van de wethouder Jeugdhulp op 23 september 2021 naar aanleiding van de bespreking van het rekenkameronderzoek in de stedelijke commissie is aangegeven dat de thema's leren en transformeren en doorontwikkeling van het Twents ondersteuningsmodel betrokken zouden worden bij de Regiovisie. Deze thema's kunt u terug vinden in de leidende principes 7 "Wij investeren in blijvend leren en verbeteren, datagedreven" en 5 "In Twente kennen we een overzichtelijk zorglandschap, effectief en beheersbaar". Ook het belang dat u meerdere keren heeft aangegeven van het beperken van aanbieders is in dit laatste leidende principe terug te vinden.

De Bewoners Adviesraad Sociaal (BAS) heeft aangegeven in het voortraject goed geïnformeerd en actief betrokken te zijn bij de Regiovisie. Daarbij geeft de BAS een aantal punten mee:

- het belang van de lokale sociale basis en de noodzaak tot investeren in het voorliggende veld. Het is beter om preventief te werken dan achteraf.
- samenwerken van de verschillende organisaties is belangrijk, geen versnippering maar afstemmen en krachten bundelen. Dit zal kortere lijnen opleveren en zal efficiëntere zorg garanderen.

- gezamenlijke inkoop, omdat dit kostenbesparend zal werken.
 - een case-manager per cliënt, omdat de verwachting is dat dit efficiëntere zorg oplevert en dus kostenbesparend werkt.
- Deze punten zal het college daar waar van toepassing betrekken bij de opstelling van de regionale samenwerkingsagenda. De BAS wordt ook betrokken bij de verdere uitwerking van de lokale jeugdhulpopgaven.

2.1 Keuzes hebben gevolgen voor gemeenten en Openbaar Lichaam Gezondheid (OLG)

De keuzes die de gemeenten maken in de Regiovisie hebben gevolgen voor gemeenten, zoals de opgaven rond de toegang, en voor de manier waarop de gemeenten samenwerken in het OLG met OZJT en andere onderdelen. Daarom heeft het AB van de GezondheidsGR ook met de regionale pet op expliciet ingestemd met de Regiovisie.

Voor de lokale gemeenten staan er ook lokale verantwoordelijkheden in de visie. De lokale opdrachten, zoals het vormgeven van de toegang, het inrichten en verbeteren van het voorliggend veld (de sociale basis) met preventie en vroegsignalering, de lokale transformatie en daarnaast ook bijdragen aan de regionale opgaven (inclusief het samen leren) vallen onder de verantwoordelijkheid en komen voor rekening van de afzonderlijke gemeenten. In Enschede werken we al aan de bovengenoemde opgaven. De Regiovisie Jeugdhulp bevestigt de noodzaak hiervan.

2.2 Uitvoering visie regionaal:

In de Regiovisie vindt u diverse actiepunten. Na vaststelling zal sprake zijn van lokale en regionale uitvoering van acties. Het stuk gaat uit van een meerjarensamenwerkingsagenda. Insteek is om de regionale uitvoering en bestuurlijke regie wederom bij OZJT te beleggen.

De meerjarensamenwerkingsagenda zal regionaal nader worden geconcretiseerd met heldere opbrengsten, benodigde middelen en geprioriteerd met betrokkenen. Er zal oog zijn voor een daadkrachtige aanpak (want we willen meters maken), een realistische uitvoering en een slagvaardige organisatievorm. Dit alles in samenhang met het aanpakken van knelpunten in de huidige inkoop en het voorbereiden van een inkoopstrategie voor een nieuwe inkoop. Daarbij komt ook de uitvoering van de zgn. Hervormingsagenda op ons af. De ambities zijn flink en niet alles kan tegelijk, daarbij is het ook een visie voor de middellange termijn.

Het is goed om te melden dat ketenpartners en aanbieders die nu al betrokken zijn bij de zgn. ontwikkeltafels Transformatie Jeugdzorg Twente hun medewerking hebben toegezegd.

Risico's

1.1 Rijk blijft essentiële factor en bepaalt mede regionale en lokale speelruimte.

Regionaal en lokaal doen wij wat mogelijk is ter verbetering van ons zorglandschap. Wij blijven echter ook sterk afhankelijk van de landelijke besluiten, allereerst de noodzaak vanwege voldoende structurele middelen maar denk ook aan regelgeving (nieuwe Jeugdwet en landelijke plannen) en de komende Hervormingsagenda. Zolang er geen nieuw kabinet is, blijven wij langer in het ongewisse, terwijl wij de urgentie voelen om voor onze inwoners (jeugdigen en hun omgeving) een verbeterde (genormaliseerde) lokale sociale basis met een duurzaam betaalbare jeugdhulp met gezonde zorgaanbieders te realiseren.

Financiële dekking van het voorstel

Dit besluit heeft geen directe financiële consequenties. De projectorganisatie is regionaal gefinancierd en voor de uitvoering van de samenwerkingsagenda wordt een eigen projectbegroting opgesteld. De Regiovisie doet geen afbreuk aan de bestaande budgettaire kaders.

Alternatieven

Alle gemeenten in Nederland hebben zich in VNG-verband gecommitteerd aan het opstellen van een regiovisie Jeugdhulp. De verwachting is dat het Rijk de verplichting tot het opstellen van een regiovisie opneemt in wetgeving.

Participatie

De Regiovisie is tot stand gekomen door tussen mei en oktober 2021 gesprekken te voeren met cliënten, (zorg)aanbieders, gemeenteraadsleden, adviesraden en andere partijen.

Communicatie

Gemeenten wordt gevraagd de uitkomst van de besluitvorming in de raad terug te koppelen naar het AB (via OZJT), zodat de opbrengst van besluitvorming kan worden meegenomen in het vervolg.

Regionaal zal na besluitvorming in de 14 gemeenten de uitkomsten worden samengebracht en meegenomen worden bij het vervolg. De visie is richtinggevend maar vergt nog wel nadere uitwerking en duiding. Lokale opbrengsten uit de besluitvorming over onderwerpen die meegenomen dienen te worden bij de uitwerking, dan wel lokale meningen over prioritering zijn welkom.

PR over het besluit: -

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Vervolg

Uw raad (en andere betrokkenen) willen wij periodiek informeren over de voortgang van de samenwerkingsagenda. OZJT zal ten behoeve van de samenwerkingsagenda gevraagd worden vanuit regionaal verband ook een communicatie-aanpak vorm te geven, waar lokaal gebruik van kan worden gemaakt.

Bijlagen

Regiovisie Jeugdhulp Twente

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

drs. Th.J.F.M. Bovens
